

Roofvogels Noord-Beveland resultaten 2025

Inhoud

Roofvogels Noord-Beveland resultaten 2025.....	1
Werkwijze	3
Resultaten	3
Torenvalk	5
Buizerd	7
Bruine kiekendief.....	8
Havik	10
Sperwer	10
Boomvalk	10
Overige leuke waarnemingen	12
Evaluatie	12

31-8-2025

Justus van den Berg en Adri-Jan van der Velden

Foto voorkant Rob Adan.

Werkwijze

Dit jaar hebben wij, Adri-Jan van der Velden en Justus van den Berg, intensief gezocht naar broedende roofvogels op Noord-Beveland. We doen het 'vaste land' zonder de gebieden aan het Veerse meer (Goudplaat en Schotsman) ook het recreatiepark De Banjaard valt buiten ons gebied, evenals de 2 bosjes aan het Veerse Meer (bij Camping De Paardenkreek en bij de Zandkreeksluis)

We zijn begonnen op 20 februari en de laatste waarneming was op 29 juli. Veelal gingen we twee keer per week voor een tocht van 3 uur. Totaal zijn we 53 keer gaan kijken. Daarnaast heeft Adri-Jan nog een groot aantal inventarisaties gedaan bij de Wantes kuip, voor de Bruine Kiekendieven.

In het begin werden alle nesten van kraaien en eksters op kaart ingetekend, met soms de aantekening dat het een groot nest betrof.

Voor mij is dit het derde jaar dat ik roofvogels inventariseer en voor Adri-Jan is dit het eerste jaar en is ook de fotograaf.

Resultaten

De resultaten van onze inventarisaties op Noord-Beveland zijn samengevat als volgt:

- Torenvalk:
 - o 7 succesvolle kasten met 19 jongen;
 - o 2 kasten waarin jongen zaten, maar niet zijn uitgevlogen.

Torenvalkenkast met vijf jongen. De onderrand van de kast is hoog waardoor we geen broedende vogel hebben kunnen waarnemen. Deze kast, waar we wekelijks langsrijden, hadden we dus opgegeven, tot dat.....

- Buizerd:
 - o 8 nesten met in totaal 17 jongen;
 - o 2 nesten verlaten/verstoord.
- Bruine kiekendief:
 - o 5 verstoorde territoria in de rietvelden in de inlages. (Wanteskuip Colijnsplaat, Inlaag 's-Gravenhoek Wissenkerke en Inlaag Strandhoekweg Kamperland). Toch 2 succesvolle nesten op de akker. Een met 2 jongen (in tarweveld) en een met 5 (in bloemenrand).
- Havik:
 - o Een territorium met minimaal 1 jong;
 - o Een verstoord territorium.
- Sperwer:
 - o Waarschijnlijk minimaal 3 (4) territoria, 1 nestlocatie kunnen vinden
- Boomvalk:
 - o Mogelijk 2 territoria met elk slechts één waarneming.
- Slechtvalk
 - o Twee waarnemingen maar geen nestlocatie.

Torenvalk

Aantal kasten

In totaal zijn er 20 nestkasten, we hebben geen 'wilde' nesten kunnen vaststellen. Op vier locaties betreft het 2 en 3 nestkasten dicht bij elkaar, dus zijn er feitelijk 14 mogelijke territoria. De kwaliteit van de kasten verschilt enorm: van strak "trespa-achtig wit" tot half uit elkaar vallende houten kast. Dit jaar zijn er in het voorjaar 3 kasten gerooid, hiervan waren er vorig jaar 2 bezet. Deze nesten zitten niet in het aantal van 20.

Bezette kasten

In totaal hebben we in 9 kasten jongen gezien. We kijken altijd vanaf de openbare weg en kijken dus niet in de kasten. In het begin zie je één ouder op de kast en de andere in de buurt. Daarna zie je een ouder in de kast, dat is natuurlijk het vrouwtje. De eerste jongen hebben we gezien op 27 mei. De laatste datum dat we een jong in de kast hebben gezien was 17 juni.

Er waren 4 kasten met 2 jonge, twee met 3 en ook één met 5.

Bij een bezette kast zagen we op 30 juni nog 2 donzige jongen. Daarna hebben niks meer waargenomen, zowel jongen als ouders. We konden geen rede verzinnen, behalve dat een ouder mogelijk gepredeerd is. In meerdere voorgaande jaren was dit een succesvolle nestkast.

Aan de westkant van het telgebied was een nestkast met 2 jongen. Op 20 juni werd nog zeer fanatiek door beide ouders een buizerd achternagezeten die in de buurt van de kast kwam. Daarna hebben we niks meer waargenomen.

Opvallende zaken

Diverse succesvolle kasten staan op plekken die intensief gebruikt worden. Bijvoorbeeld:

- boven de entree van een landbouwschuur;
- langs de entree van een minicamping;
- bij het proefstation voor de uien, waar intensief onderhoud plaats vindt en ook nog een open dag op de tijd dat de jongen bijna vlieg vlug zijn;
- soms behoorlijk laaghangend en/of met onvoldoende vrije in- en uitvlieg ruimte. Geen van deze kasten was overigens succesvol;
- een (succesvolle) kast onder een dakoverstek met een bijna uitvallende bodem en hoge rand voorzijde.

Er waren twee kasten met een hoge rand, zodat je het vrouwtje niet kon zien zitten. Bij deze kasten zagen we dus lange tijd niks. We waren dan ook zeer verbaasd dat er in één van die kasten opeens 5

jongen zaten. Ook de andere kast met een hoge rand hadden we allang op gegeven, maar ook daar zaten plotseling (3) jongen.

Mogelijk zijn de locaties gekozen op het moment dat het nog rustig was, maar blijkbaar wordt het broeden niet verstoord door de activiteiten. We zagen ook dat jongen zitten op de rand van de kast de activiteiten op het erf intensief volgden.

Torenvalk en juveniel Slechtvalk tasten elkaar af (29 augustus 2025)

Buizerd

Aantal bezette nesten

Er zijn 8 succesvolle nesten geweest met in totaal 17 jongen. Het aantal jongen per nest is:

- 1 nest met 1 jong;
- 5 nesten met 2 jongen;
- 2 nest met 3 jongen.

Drie nesten zijn verlaten of verstoord. Twee daarvan zaten in wegbepanting die ernstig te lijden had van de iepenziekte en halverwege het seizoen volledig kaal waren. Het andere verlaten nest lag vlak langs een wandelpad in een bosje dat intensief gebruikt wordt.

Er zijn 5 territoria, waar we wel een paar in de buurt van een nest hebben gezien, maar geen broeden hebben kunnen vaststellen. Twee territoria lagen in het Bokkegat. In de broedperiode gaan we het bos niet meer in en kan je dus feitelijk niet vaststellen of er een broedpoging is. We hebben later ook geen jongen gehoord of gezien. Misschien moeten we volgend jaar toch maar het bos ingaan.

Opvallende zaken

Veel nesten zitten in wegbepanting, blijkbaar zijn ze gewend aan het wegverkeer, zolang dat maar blijft rijden. Als je stopt en uitstapt dan reageren de ouders wel. Ondanks de bladeren is het aantal jongen op de nesten (na enig zoeken) altijd goed te tellen. Wij hadden geen last van agressieve buizerd.

Soms zie je één ouder of een paar in de buurt van een nest. Naderhand blijkt het dat er slechts een of twee waarnemingen in de buurt van dat nest te zijn. Mogelijk maakt het paar uiteindelijk gebruik van een ander nest.

Op de voormalige sportvelden van Kortgene was vorig jaar een paar succesvol. Ook dit jaar was er weer een paar aanwezig. Maar een groot deel van het gebied ging in het voorjaar op de schop voor woningbouw (starterswoningen). Dit was net op het veld waar vorig jaar het paar zat. We zagen nu activiteiten aan de westzijde, maar dat bleek niet bestendig. We oordeelden de locatie als verloren en zijn de laatste 2 maanden niet meer wezen kijken. Tot onze grote verbazing werden er op 7 augustus 2 jongen waargenomen. Na enig zoeken is ook het nest gevonden feitelijk bij de ingang van het terrein. Daar was vorig jaar ook al sprake van een mogelijk nest. Het zijn duidelijk late jongen: ze piepen nog veel en blijven in de buurt van het nest, maar toch een heel verrassende ontdekking!

Bruine kiekendief

Aantal bezette nesten

Alle inlagen zijn intensief bekeken. Gesleep met nestmateriaal is gezien in de Wantes kuup (minimaal 3 nesten), de Inlaag Anna-Frisopolder (één nest), de inlaag van SBB bij de Strandhoekweg in Kamperland en de inlaag 's-Gravenhoek in Wissenkerke.

Eind juni is er met een drone gevlogen over de mogelijke nestlocaties, maar er zijn geen nesten vastgesteld. Mogelijk was dit het gevolg van de toch sterke wind, waardoor het wuivende riet de nesten aan het zicht onttrok.

Vanaf 18 mei hebben we geen activiteiten waargenomen in de inlagen. Het water stond al lang heel laag en in de Wanteskuup was de hele tijd een vos aanwezig die door het gehele rietveld kon lopen en af en toe aan de waterlijn kwam kijken. De nesten zijn dus verlaten.

Nest van kiekendieven in de graanakker, net op tijd gespaard bij de oogst. Met dank aan de bestuurder!

Eind juli werden we gebeld door een boerin (met succesvolle buizerd op het erf) dat tijdens de tarweoogst vanuit de combine jonge kiekendieven werden gezien. Er werd nog net op tijd gestopt. In het nest zaten 2 jongen. Ze zijn geringd en rond het nest is een raster geplaatst. Ze waren 30 en 35 dagen oud.

Niet zo heel ver daarvandaan vlogen opeens twee jonge kiekendieven. Het tarweveld daar was al geoogst. Het nest bleek te zitten in een hoek van de kavel in bloemenrand. De jongen gingen daarnaartoe en kropen de begroeiing in. De volgende dag weer gekeken en tot onze verbazing vlogen er 4 jongen en kwam een vijfde uit de bloemenrand, dus hier in totaal 5 vlieg vlugge jongen.

Opvallende zaken

In de tijd van de keuze van de nestplaats wordt op veel plekken in het riet geland. Soms alleen door het vrouwtje maar vaak komt ook het mannetje erbij. Deze locaties hebben we genoteerd als mogelijke nestplek, maar naderhand blijkt dat veel plekken het niet worden en er voor een andere locatie is gekozen. Feitelijk moet je alleen locaties noteren waar met nestmateriaal wordt geland. Als je regelmatig kijkt is dat goed waar te nemen.

Beeld van een verdroogde Wantes kuip (formeel de inlaag van Stichting. Morgenland). De vossen lopen door het geheel rietland, daardoor is het gebied verlaten door de Bruine Kiekendieven.

Havik

Aantal bezette nesten

We weten dat Mark Hoekstein alle nesten van Havik inventariseert en ook de jongen ringt, toch hebben we onze waarnemingen gewoon toegevoegd.

Er zijn twee territoria vastgesteld, waarvan er één is verlaten. Dit waarschijnlijk als gevolg van bezoekers van het bos. In het andere territorium hebben we minimaal 1 jong gehoord en gezien, maar Mark heeft er twee geringd.

Er was mogelijk een 3e territorium in de buurt van het succesvolle nest. We zagen daar een havik terwijl het paar bij het andere territorium was. Waarschijnlijk is deze poging verstoord door het andere paar, omdat het relatief dicht bij het eigen nest was. In dit nest is in 2024 succesvol gebroed en was het ander nest niet bezet (info Mark).

Opvallende zaken

In februari en maart zie je en hoor je de havik geregeld. Daarna wordt het stil, totdat de jongen gaan piepen. Daar zit best een lange tijd tussen.

Sperwer

Aantal bezette nesten

Er zijn mogelijk 3 territoria vastgesteld, in beplanting waar voldoende nestgelegenheid aanwezig is. Echter wij hebben geen nesten gevonden en ook geen jongen gehoord of zien uitvliegen. Dus blijft het bij 3 mogelijke territoria. 1 nestlocatie is zeer aannemelijk, het nest is daar niet te zien of te benaderen (Struweel inlaag 's-Gravenhoek).

Waarschijnlijk is er nog een 4^e: Kortgene. Rond en in het dorp zijn 3 waarnemingen. In het oostelijke deel van het dorp is een bungalowpark met ruimte tuinen, Daar zou mogelijk een sperwer kunnen broeden.

Opvallende zaken

Sperwers lijken nog moeilijker te inventariseren dan haviken. We hebben nooit een paar waargenomen, wel een sperwer met prooi die het bos indook. De zichtbaarheid is ook altijd maar kort: ze vliegen laag en snel.

Boomvalk

Er zijn twee waarnemingen geweest van jagende boomvalken, dit toevallig op dezelfde datum 20 juni. De onderlinge afstand was circa 8 km en dat is groot genoeg om te duiden op 2 territoria. Het is helaas gebleven bij deze 2 waarnemingen, maar gezien de datum zijn het mogelijk territoria.

Slechtvalk

In het voorjaar ten westen van Kortgene een Slechtvalk in een boom. Goed zichtbaar op circa 50m afstand. Op 8 km afstand van de tv-toren Goes, dus een los exemplaar. Eerst dachten we aan een Torenvalk, die toen we uit de auto stapten 3 bomen verder op ging zitten, maar dat was het niet. Ook geen Havik of Sperwer, maar met de boeken erbij duidelijk een Slechtvalk (ook op de foto vastgelegd).

Eind augustus een juveniel bij het Bokkegat. Waar die vandaan komt is natuurlijk onduidelijk, mogelijk de tv-toren in Goes of uit Zierikzee?

Juveniel Slechtvalk bij Bokkegat (augustus 2025)

Overige leuke waarnemingen

Ook nog gezien:

- 2 Zeearenden invliegend vanuit het Veerse meer over Kortgene.
- Smelleken laag en snel over de grond vliegend in het buitengebied van Kats.
- een Rode wouw vliegend in westelijke richting nabij Wissenkerke, terwijl de trektijd al eigenlijk voorbij was.
- Purperreiger bij de inlaag.

Opvallend genoeg geen Roerdomp gezien of gehoord in de inlagen.

Evaluatie

We hebben 160 uur met z'n tweeën waargenomen, dus gezamenlijk 320 uur. Daarnaast heeft Adri-Jan nog menig uur gezeten bij de Bruine kiekendieven. Met z'n tweeën kijken is handig want je kan dan altijd het gehele gebied overzien. Voor ons zijn er de volgende leermomenten om volgend jaar toe te passen:

- Inventariseren van nesten en kasten in februari/maart is noodzakelijk. Dit kan op een kaartje worden ingetekend. Van grote nesten is het wenselijk om de locatie exact in te meten (gps waypoint) n. Dit betreft natuurlijk in eerste instantie de succesvolle nesten van 2025;
- Buizerd
 - o bij nesten van buizerd op agrarische erven in 2025 gaan we in maart langs om kennis te maken, In 2025 betrof dit 2 nesten, waarbij we op één erf al kennis hebben gemaakt;
 - o in mei en juni blijven we het bos bezoeken waar een buizerdnest wordt verwacht;
 - o een laatste ronde (begin augustus) is zinvol voor late nesten, met name op locaties waarvan je verstoring hebt vastgesteld en ze blijkbaar toch nog gaan broeden.
- Torenvalk
 - o Na de 1^e constatering van een bezet nest is het niet zinvol om dat wekelijks na te lopen. Vanaf juni is het zinvol om op jongen te letten en dit wel wekelijks.
 - o We gaan niet het nest met een camera bekijken, dus weten we niet hoeveel eieren er zijn gelegd en welk aandeel groot wordt. Dit vraagt gewoon te veel tijd.
- Bruine kiekendief
 - o Alleen die locaties noteren waarbij sprake is van transport van nestmateriaal
 - o Voor nesten op akkers is er het Steunpunt Bruine Kiekendief van Stichting Landschapsbeheer Zeeland inzetbaar. Adri-Jan is aangesloten op hun app.
- Havik
 - o In december en januari potentieel bossen bezoeken
 - o Mark Hoekstein heeft gemeld dat je het beste rond zonsopkomst het gebied kan bezoeken. In het begin van het jaar is dat nog wel te doen, maar later is het wel erg vroeg, dus dat lukt ons niet.
- Sperwer
 - o Adri-Jan heeft op FaceBook een groep "Roofvogels op Noord-Beveland" aangemaakt. Daar kwamen verschillende waarnemingen uit, met name sperwer in tuin al dan niet met een prooi.
- Boomvalk
 - o Blijft gewoon een toevalstreffer

We hebben veel leuke waarnemingen gedaan en zien ook een heleboel onverklaarbare dingen. Bijvoorbeeld bij de torenvalken. Deze houden zich niet aan de afstanden tot de kast, zoals in de literatuur weergegeven. We zien ze tot 2 km of meer foerageren. Misschien moeten we onze waarnemingen daar nog een keer op doornemen en 'verloren' waarnemingen toewijzen aan succesvolle kasten, zodat we een beter beeld van de grootte van het territorium kunnen krijgen. Misschien iets voor van de winter.

Groet Adri-Jan en Justus